

Advokat Leif Oscar Olsen:

SAMARBEID
-
TAUSHETSPLIKT

(Del II)

Fylkesmannen i Oslo og Viken
Sundvollen 12.november 2019

Tema i fortsettelsen: Nærmere om taushetsplikten

- ***Taushetsplikten*** – en «absolutt» eller en «relativ størrelse»?
  - Generelt?

Tema i fortsettelsen: Nærmere om taushetsplikten

- ***Taushetsplikten*** – en «absolutt» eller en «relativ størrelse»?
  - I det enkelte tilfelle?
  - Når brytes taushetsplikten oftest?

Mellom kl 1130 og 1230 !

- ***Hvorfor er det slik?***

- Tillitt...
- Profesjonsinteresser...
- «Vi» og «de»...
- «Gammel vane»
- ...

→ eller jussen?

Tema : «Kommunikasjonsreglene»

De tre kategoriene – og begrepsbruken:

- 3.1 Taushetsplikt
- 3.2 Opplysnings- /meldeplikt
- 3.3 Opplysningsrett/taushetsrett

TAUSHETSPLIKTMODELLEN

TAUSHETSPLIKT

TAUSHETSRETT /
OPPLYSNINGSRETT

OPPLYSNINGSPLIKT
(MELDEPLIKT)

1 TAUSHETSPLIKTEN

TAUSHETSPLIKTMODELLEN

TAUSHETSPLIKT

TAUSHETSRETT /
OPPLYSNINGSRETT

MELDEPLIKT &
OPPLYSNINGSPLIKT

Lovbestemmelser om taushetsplikt

- Forvaltningsmessig taushetsplikt
  - Forvaltningsloven § 13
    - Opplæringslovens § 15-1
    - Barnehageloven § 20
    - Sosiale tjenester i NAV § 44
    - Barnevernloven § 6-7
    - Helse- og omsorgstjenesteloven § 12-1
    - osv...
- Helsearbeideres taushetsplikt
  - Helsepersonelloven § 21

Nærmere om taushetsplikten

- Begrepet taushetsplikt
- Taushetspliktens innhold

2 MELDEPLIKT & OPPLYSNINGSPLIKT

TAUSHETSPLIKTMODELLEN

TAUSHETSPLIKT

TAUSHETSRETT /
OPPLYSNINGSRETT

MELDEPLIKT &
OPPLYSNINGSPLIKT

TAUSHETSPLIKTMODELLEN

Lovbestemmelser om OP/MP

- **Begrepsbruken**
- **Eksempel:**
  - Melding til barnevernet (Barnevernloven § 6-4)
    - Helsepersonelloven § 33
    - Sosiale tjenester i NAV § 45
    - Helse- og omsorgstjenesteloven § 12-1
    - OSV.

Bvl § 6-4 annet ledd

«Offentlige myndigheter skal **av eget tiltak, uten hinder av taushetsplikt**, gi opplysninger til kommunens barneverntjeneste når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt (Jf. bvl § 4-12...), ...»

Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av loven plikter offentlige myndigheter å gi slike opplysninger. Etter pålegg fra disse organer plikter offentlige myndigheter (...) å gi de opplysninger som er nødvendige for å kunne vurdere om en flytting tilbake til foreldrene, eller samvær med dem, vil kunne føre til en situasjon eller risiko for barnet som nevnt i §§ 4-10, 4-11 og 4-12.

NB! Gjelder også helsepersonell

3.3 OPPLYSNINGSRETT / TAUSHETSRETT

**(Det sentrale området for
tverrfaglig/tverretatlig samarbeid)**

TAUSHETSPLIKTMODELLEN

TAUSHETSPLIKT

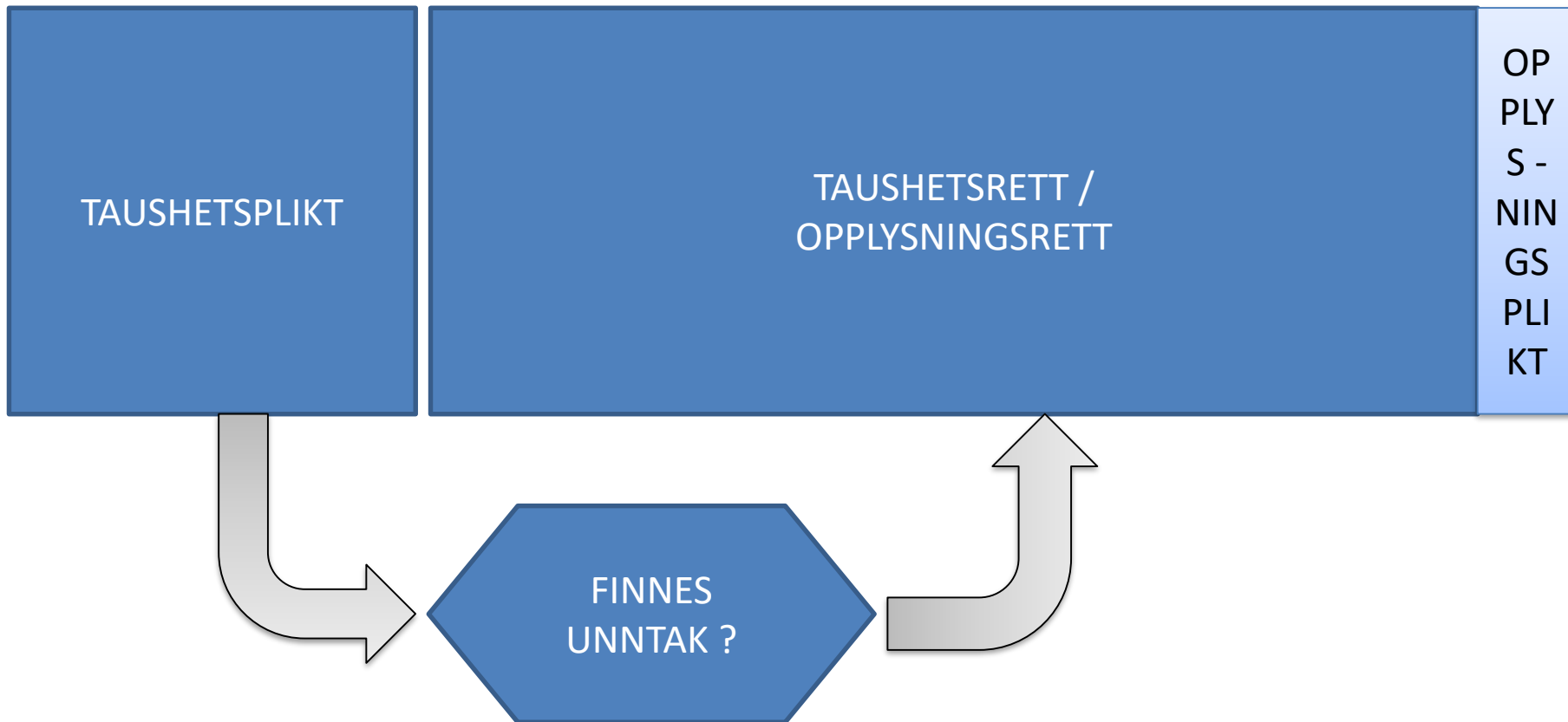
TAUSHETSRETT /
OPPLYSNINGSRETT

MELDEPLIKT &
OPPLYSNINGSPLIKT

TAUSHETSPLIKTMODELLEN

Unntak fra taushetsplikten

Tre grupper unntaksregler:

1. Ikke behov for taushetsplikt
2. Samtykke
3. Lovbestemte unntak som åpner for tverrfaglig/tverretatlig samarbeid

1 Ikke behov for taushetsplikt

- Alminnelig kjente opplysninger
- Anonymiserte opplysninger

2 Samtykke

- **Fvl § 13a nr 1**

- Taushetsplikten «er ikke til hinder for at opplysninger gjøres kjent for (...) for andre i den utstrekning de som har krav på taushet **samtykker**»

- **Hpl § 22**

- «*Taushetsplikt etter § 21 er ikke til hinder for at opplysninger gjøres kjent for (...) for andre i den utstrekning den som har krav på taushet **samtykker.***»

Samtykke (forts)

- **Nærmere om...**
  - Informert samtykke
  - Ingen formkrav – men bevissikring
  - Samtykkets rekkevidde ...
    - Omfanget / hva
    - Overfor hvem
    - Hvor lenge
    - ...
  - Tilbakekall av samtykke

3 Lovbestemte unntak som åpner for tverrfaglig/tverretatlig samarbeid

- **Aktuelt hvis en ikke får samtykke!**
- **Så langt:**
  - Fellesregler for helsepersonell og forvaltningen for øvrig
- **Heretter må det skilles mellom:**
  - Helsepersonell → Helsepersonelloven
  - Den øvrige forvaltning → Forvaltningsloven

Helsepersonell

- **Kommunikasjon med andre (Hpl § 23 nr 3):**
  - **Uten hinder av taushetsplikten kan** *«opplysninger gis videre når tungtveiende private eller offentlige interesser gjør det rettmessig å gi opplysningene videre»*
  - **En relativt snever unntaksregel!**

Den øvrige forvaltningen

1. Intern kommunikasjon (Fvl § 13 b nr.3)

«Taushetsplikt (...) er ikke til hinder for:

3. at opplysningene er tilgjengelig for andre tjenestemenn innen organet eller etaten i den utstrekning som trengs for en hensiktsmessig arbeids- og arkivordning, bl.a. til bruk ved vegledning i andre saker.»

Den øvrige forvaltningen

2. Kommunikasjon med andre i konkret sak (Fvl § 13 b nr. 2)

«*Taushetsplikt (...) er ikke til hinder for:*

3. at opplysningene brukes for å oppnå det formål de er gitt eller innhentet for, bl.a. kan brukes i forbindelse med saksforberedelse, avgjørelse, gjennomføring av avgjørelsen, oppfølging og kontroll.»

Den øvrige forvaltningen

2. Kommunikasjon med andre etater (Fvl § 13 b nr 5)

«Taushetsplikt (...) er ikke til hinder for:

5. at forvaltningsorganet gir andre forvaltningsorganer opplysninger om en persons forbindelse med organet og om avgjørelser som er truffet og ellers slike opplysninger som det er nødvendig å gi for å fremme avgiverorganets oppgaver etter lov, instruks eller oppnevningsgrunnlag.»

Oppsummering

- **Samtykke og unntakene fra taushetsplikten gir handlingsrom (taushetsrett / opplysningsrett)**
- **Utfordringer**
  - Er dere gode nok selgere av hverandres tjenester?
  - Er dere gode nok til å innhente samtykke?
  - Begrepsbruken → Ikke misbruk begrepene → Vær presis:
    - bruk dem riktig: «*Jeg benytter meg av taushetsretten, fordi ...*»

...og så helt til slutt:

- *Skyld ikke på taushetsplikten som årsak til manglende samarbeid før dere har søkt samtykke eller ikke når frem via de eksisterende lovbestemte unntak!*
- *Jeg tror det lovbestemte handlingsrom er stort nok!*